

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 29. oktobar 2024.godine

BLIC- "Glavobolja je nesnosna, OČNE JABUČICE KAO DA ĆE DA MI ISKOČE, sve me boli!": Masovno bolesni i deca i odrasli, doktori detaljno o svemu što nas lomi, ključnim simptomima i šta treba da radimo

BLIC- Dečak je hitno prebačen u Beograd i tu kreće NOVA DRAMA: Lekari su imali 3 opcije, odučili se za OPERACIJU KOJU NIKADA PRE NISU RADILI

RTV- Svetski dan psorijaze: Važno je pravovremeno prepoznati simptome

RTV- Jovanović: Tokom pandemija najčešće dezinformacije su se odnosile na imunizaciju

POLITIKA- Simpozijum „Gojaznost, metabolički sindrom i predijabetes“ u SANU 1. novembra

The screenshot shows a news article from Blic's website. The main headline reads: "Glavobolja je nesnosna, OČNE JABUČICE KAO DA ĆE DA MI ISKOĆE, sve me boli!": Masovno bolesni i deca i odrasli, doktori detaljno o svemu što nas lomi, ključnim simptomima i šta treba da radimo". Below the headline is a video player for a segment titled "CECA SHOW" featuring Biljana Vučković. To the right of the article is a sidebar with an advertisement for "DA PRIPEJD BROJ OSTANE TVOJ!" offering a 100GB bonus.

"Glavobolja je nesnosna, OČNE JABUČICE KAO DA ĆE DA MI ISKOĆE, sve me boli!": Masovno bolesni i deca i odrasli, doktori detaljno o svemu što nas lomi, ključnim simptomima i šta treba da radimo

Trenutno najviše dece napada koksaki virusi, a prisutni su i zauške i varičelek

Odrasle lome isto virusi, prisutni su i korona i grip, ali u blažem obliku zbog čega mnogi preleže bolest na nogama

Među decom u Srbiji uočen je porast obolelih od koksaki virusa, zauški i varičela zbog čega su vrtići i školska odjeljenja desetkovana, a kada su odrasli u pitanju, osim kašlja, curenja iz nosa, mnoge „lomi“ neobjašnjivi bol tela, slabost, umor, glavobolja... Njima često deca prenesu razne viruse, mnogi se trude da "odleže" na nogama, a uz vitamine i puno sna mnogo bi lakše sve izgurali. Evo šta sve lomi i decu i odrasle, na koje simptome da obratite pažnju i šta može da vam pomogne.

Stomačne i respiratorne viroze sve češće kod dece

Pedijatar dr Dejan Jonev iz Beograda kaže za „Blic“ da je apsolutno tačno da među decom vladaju koksaki virus, zauške, varičele, i da su sve češće viroze, bilo da su stomačne ili respiratorne vezane za organe za disanje, pogotovo za gornji respiratorični trakt.

- Savet je uvek da, ne samo deca, nego i odrasli i svi što manje borave u zatvorenim prostorijama, na mestima gde ima mnogo ljudi, gde bi mogli da se zaraze i da dobiju virus, međutim, to je malo teško jer je dosta školske dece bolesno. U odjeljenju bude samo po 10 ili 15 učenika, svi su bolesni, je oni jedni drugima veoma lako prenose infekciju, bilo da je u pitanju stomačna ili respiratorna viroza– kaže dr Dejan Jonev.

Slično je u vrtićima i roditelji treba da obrate pažnju na sledeće simptome u vidu:

kašlja

curenja nosa

kijanja

temperature

- Ako se jave navedeni simptomi treba odmah odvesti dete kod lekara koji će savetovati da dete ne ide u kolektiv, da ne bi drugoj deci prenelo infekciju, a i da bi se adekvatno oporavilo - poručuje dr Jonev.

Obavezno vitamin D

Na pitanje koji vitamini su najvažniji da bi deca ojačala imunitet i lakše se izborila sa virusima, pedijatar kaže da je D vitamin apsolutno krucijalni vitamin koji ima dejstvo koje štiti organizam.

- D vitamin je čak najvažniji u zaštiti i stvaranju imuniteta. Preporučujemo preparate i multivitaminske, ali apsolutno i uvek je na prvom mestu da ishrana bude raznovrsna, što uglavnom nije slučaj jer se deca jednolično hrane. Postoji trend da se ne jede meso, da se čak ne jede voće, a to nije u redu. Treba prvo obezbediti raznovrsnu ishranu, a ako je dete često bolesno po odluci lekara mogu da se upotrebne suplementi – savetuje dr Jonev.

Zauške ili Mumps

Dr Nebojša Bohucki, epidemiolog u Zavodu za javno zdravlje u Subotici, kaže za „Blic“ da je mumps, odnosno zauške, vakcinalno preventivna bolest i da svako dete koje dobije MMR vakcinu, u periodu od 12 do 15 meseci, je delimično zaštićeno, tačnije jedan MMR ga čuva 78 odsto.

- Ostatak koji nije zaštićen može da oboli, ali će imati blažu kliničku sliku. Zato obavezno treba da prime makar prvu dozu sva deca. Činjenica je da vakcinalni obuhvat sa MMR vakcinom nije zadovoljavajući. Kada se primi druga doza zaštita je oko 88 odsto kada govorimo o zauškama, dok je zaštita za morbile 98 odsto. Mumps, odnosno zauške, je druga bolest od koje čuva MMR i on je najbolje rešenje – kaže dr Nebojša Bohucki.

U slučaju da dete nije vakcinisano MMR vakcinom, ima veću verovatnoću da dobije neku od komplikacija Mumps-a:

kod dečaka to je zapaljenje testisa

kod devojčica može da nastane zapaljenje jajanika

pankreatitis

meningitis ili zapaljenje moždanih ovojnica

encalifitis ili zapaljenje mozga

Varičele ili ovčje boginje

Vakcina protiv varičela u Srbiji postoji, ali nije u programu obavezne imunizacije. Može se primiti na lični zahtev.

- Varičela je uglavnom opasno oboljenje u prvoj godini života, do 12 meseci i nakon 15. godine života, dok je između 1. i 15. godine nešto lakše oboljenje. Kod nekih nastaju komplikacije. Može da se primi vakcina protiv varičele ili ona koja čuva od četiri zarazne bolesti u isto vreme, a to je MMRV vakcina – kaže dr Bohucki.

Komplikacija koja može da se javi u periodu kada je bolest manje opasna, od 1. do 15. godine, je upala pluća.

- Može nastati meningitis, odnosno, encefalitis, ali daleko ređe nego kod zauški i nekih drugih virusa. Deca se zaražavaju po pravilu u predškolskom uzrastu i u prvom razredu. Nastaju čitave male epidemije, kolektiv se zarazi, virus bukvalno protutnji kroz zabavišta i škole najčešće u jesen. To se upravo sada i dešava, ali to je normalno – kaže dr Bohucki.

Koksaki virusi, grupa A i B, ili bolest „prljavih ruku“

U grupi A koksaki virusa ima 23 serotipa, dok u grupi B ima 6.

- Kod svakog klinička slika može da bude potpuno odustna, a može da ima i široki spektar tegoba. Recimo, grupa A može da uzrokuje bolest „ruku, nogu i usta“. Karakteristične promene nastaju na stopalima, šakama i unutar usne duplje u vidu mehurića i ispupčenja. Ako je klinička slika koncentrisana samo na usnu duplju, na ždrelo, to je herangina– objašnjava dr Bohucki.

Kod koksaki virusa grupe B može da daje veoma blago do ozbiljnih stanja, a najozbiljnija su:

meningitis

mioperikarditis

encefalitis

- Kod 90 odsto dece je bolest blaga. Deca u kolektivu dođu u dodir sa velikih brojem serotipova, u grupi A čak 23 puta i protiv tih serootipa i razviju imunitet. Često oboljevamo od koksaki virusa a da toga nismo ni svesni, odnosno, najčešće nismo ni bolesni ili smo blago bolesni sa povišenom temperaturom, dete je par dana malaksalo, kao i kod neke druge virose – kaže dr Bohucki.

Kada dete obavezno odvesti kod lekara

Dr Nebojša Bohucki napominje da je individualno kada neko dete treba obavezno odvesti kod lekara kada se javi neki od navedenih simptoma.

- Bolje dete voditi češće nego ređe. Neka kažu da ih roditelji vode za svaku sitnicu! Bolje je tako, zato postoji zdravstveni sistem, a ne čekati ozbiljnije kliničke slike. Smatra se da je odlučujuća temperatura i

njena visina, takođe, i opšte stanje. Ako dođe do dehidratacije mora da unosi dovoljno tečnosti, ako ne može da guta zbog koksaki virusa koji prouzrokuju bolne promene, odbija da jede, treba se odmah javiti pedijatru – savetuje dr Bohucki.

Deca nam nisu dovoljno vakcinisana, a za starije počela vakcinacija protiv gripa

Dr Aleksandar Stojanović, direktor Doma zdravlja „Palilula“ kaže za „Blic“ da se pojedini virusi i oboljenja javljaju kod dece zbog smanjenog obima vakcinacije, ali i zbog promene vremena, dok kod starijih još uvek nema ozbiljnijih simptoma, a počela je i vakcinacija protiv gripa.

-Većinom stariji ljudi dolaze da se vakcinišu protiv gripa. Virusi koji vladaju su ubičajeni, nema prevelikih gužvi, osim na pedijatriji. Bilo koji simptom koji imate vezano za prehladu, kašalj, bol u grlu, curenje iz nosa, povišenu temperaturu, bolove u kostima, treba da se konsultujete sa lekarom telefonom, a kada već dva do tri dana ne popušta treba doći po terapiju kod lekara ili pedijatra, a ne biti na nogama – kaže dr Stojanović.

Odrasle lomi celo telo, sve ih boli, ali nemaju temperaturu

- Ponovo me „lomi“, isto mi je bilo i pre mesec dana. Izgurala sam tada na nogama, odležala sam samo tri dana, jer bukvalno nisam mogla da se pomerim. Pokušavam i sada da izguram na nogama, ali osećaj je užasan. Nemam snage, spava mi se, boli me sve, kao da imam neku čudnu mučninu kroz celo telo. Glava me boli i imam užasni osećaj boli u očnim jabučicama, kao da će cele oči da mi ispadnu – kaže za „Blic“ Jelena M. iz Beograda.

Dr Bohucki kaže da je interesantno što i dalje ima kovida, ali pacijenti imaju dosta blagu ili umereno tešku sliku. Međutim, na osnovu broja testiranja ne postoji odgovarajući uvid koliko je ovaj virus zaista rasprostranjen.

- Kovid nije nestao i dalje je prisutan, ali se manje rade testiranja. Sve viroze koje se javljaju kod dece mogu da se javi i kod odraslih posebno kod onih koji imaju oslabljen imuni sistem, a često je imuni sistem narušen zbog neke osnovne bolesti. Do toga mogu dovesti maligne, autoimune bolesti ili dijabetes koji nije pod kontrolom. Toga dosta ima u odrasloj populaciji, naročito kod starih – kaže dr Nebojša Bohucki.

Higijena je najvažnija

Napominje da je zbog svega toga jako važna u odnosu na sve bolesti higijena, jer samo protiv malog broja imamo vakcine, a protiv ostalih se treba boriti redovnim pranjem ruku, izbegavanjem obolelih osoba koje imaju virus u sekretima i stolici.

- Vitamin D, zatim C i svi ostali su uvek dobrodošli. Najbolje ih je unositi prirodnim putem. Alternativa mogu biti preparati, ali vitamine i minerale je teško iskoristiti iz suplemenata. Iz voća, povrća, mleka, mesa i ostalih namirnica naš organizam bolje sve iskoristi – ističe dr Bohucki.

Bez sna i odmora nema dobrog zdravlja

Napominje da je u zimskom periodu jako važan broj sati odmora i spavanja. San je bitan za oporavak imunog sistema. Treba se toplo oblačiti, slojevito u zavisnosti od vremena.

- Može da krene banalna virusna infekcija i da to virusi iskoriste ako smo nenaspavani, umorni, slabo obučeni i da onda nastanu komplikacije, upala pluća i drugo. Čuvajte se prehlada i nazeba, jer nisu bezazleni – kaže epidemiolog.

Grip je stigao, očekuje se da broj obolelih počne da raste

Epidemiolog dr Nebojša Bohucki izjavio je za „Blic“ da je „grip tu, već je dokazan u Srbiji i broj obolelih će da raste“.

- Apelujem da se vakciniše protiv gripa. Čak i oni koji do sada nisu o tome razmišljali, sada je pravo vreme. Grip je srednje teška bolest i imamo jako preventivno sredstvo u vidu vakcina. Treba iskoristiti ovaj benefit i pogodnost koja je besplatno dostupna svim građanima - savetuje.

A screenshot of a computer screen displaying a news article from the Blic website. The article is titled "(FOTO) Dečak je hitno prebačen u Beograd i tu kreće NOVA DRAMA: Lekari su imali 3 opcije, odučili se za OPERACIJU KOJU NIKADA PRE NISU RADILI". The page includes a video player showing a medical team in an operating room, and several smaller images related to the story.

Dečak je hitno prebačen u Beograd i tu kreće NOVA DRAMA: Lekari su imali 3 opcije, odučili se za OPERACIJU KOJU NIKADA PRE NISU RADILI

Tim lekara uspeo da spasi život petogodišnjem dečaku zahvaljujući "Rosovoj operaciji"

Dečak je bio upućen iz tuzlanske bolnice sa dijagnozom bakterijskog endokarditisa

Dok je Beograd spavao dubokim snom, u operacionoj sali Instituta za majku i dete "Dr Vukan Čupić" tim lekara je ulagao nadljudske napore da spasu život petogodišnjem dečaku. I uspeli su! Zahvaljujući "Rosovoj operaciji" - hirurškoj intervenciji koju su po prvi put uradili u ovoj ustanovi, saznaje "Blic"!

Petak, 25. oktobar. Na hitan prijem Instituta za zdravstvenu zaštitu majke i deteta "Dr Vukan Čupić" dolazi petogodišnji dečak, hitno upućen iz tuzlanske bolnice. Prognoze nisu dobre.

- Stiže nam dečak, upućen iz bolnice u Tuzli s dijagnozom bakterijskog endokarditisa. To znači bakterijska upala srčanog mišića, odnosno srčanih struktura, konkretno u ovom slučaju infekcija je zahvatila aortni zalistak, jedan od najvažnijih zalistaka u srcu - počinje priču za "Blic" prof. dr Vladislav Vukomanović, cenjeni pedijatar kardiolog sa Instituta za zdravstvenu zaštitu majke i deteta "Dr Vukan Čupić".

Ograničene opcije lečenja

S obzirom da se radilo o petogodišnjem detetu, opcije lečenja su bile dosta ograničene.

- Pritom, hirurško i antibiotsko lečenje treba da se obavi u uslovima akutne bolesti. Aortni zalistak je funkcionalno veoma oštećen, na njemu postoji nagomilavanje bakterija i tromba sa velikom opasnošću da se te bakterije i tromb otkače i uđu u aortu i odu u sve delove tela, pa i mozak - pojašnjava za "Blic" ozbiljnost situacije prof. dr Vukomanović.

Hirurška intervencija, tako, bila je neophodna iz nekoliko razloga.

- Prvi razlog je da je postojala stalna infekcija, odnosno stalno slanje bakterija u ceo organizam, druga stvar je da je teško oštećen aortni zalistak dovodio do srčane slabosti i treća stvar je da je postojala velika verovatnoća od otkidanja tih tromba - priča naš sagovornik.

U sali cele noći

Intervencija je, dakle, morala da bude urađena odmah. Kao što to obično biva, spasavanje ljudskih života ne poznaće neradne dane, praznike, pa ni satnicu. Tim hrabrih lekara spremao se za ulazak u salu negde oko ponoći. Nakon kompletног dijagnostičkog postupka, pristupilo se organizovanju uslova za obavljanje operacije.

Pozvani su kardiohirurzi, kardiolazi, anesteziolozi, anestetičarke, rendgenolozi, veliki tim ljudi koji je trebalo da pomogne da se ta intervencija iznese do samog kraja.

- Nekoliko opcija lečenja bilo je u opticaju, ona koja svakako nije dolazila u obzir to je zamena aortnog zališka veštačkim zališkom. To se kod male dece ne radi s obzirom da mala deca rastu i to nije opcija za njihov uzrast. Ono što je eventualno dolazilo u obzir jeste da se uradi plastika zališka - da se s perikardom iliti srčanom kesom, delom srčane kese "poprave" aortni zaliisci, objašnjava profesor Vukomanović.

- Ta operacija podrazumeva da se aortni zalistak zameni zališkom plućne arterije samog bolesnika, a da se plućne arterije, leva i desna, spoje takozvanim "konduiotom" sa desnom komorom. To je bila opcija koja do sada nikada nije rađena u našoj ustanovi. Naročito pod ovim otežanim uslovima - uslovima teške sistemske infekcije. Kada je operacija započeta, videli smo da su dva od tri zališka aorte teško oštećena i neupotrebljiva, tako da se pristupilo "Rosovoj operaciji". Pronađene su i neke druge otežavajuće

okolnosti koje su posledica infekcije i koje su i tu "Rosovu operaciju" dovodile u pitanje i stvar činile još složenijom - ističe ovaj profesor.

Dečak skinut s respiratora

Međutim, negde oko pet sati ujutru intervencija je završena, tim lekara je proverio kako srce radi, kako zalisci funkcionišu. Bili su veoma zadovoljni inicijalnim rezultatom.

- Dete se tokom vikenda oporavilo, danas je dečak bez respiratora, svestan, komunikativan, raspoložen i može se reći da je rezultat operacije optimalan ili najbolji mogući - s osmehom nam govori prof. Vukomanović ističući da je zadovoljstvo tim veće ukoliko se uzme u obzir da je u pitanju bila apsolutna životna ugroženost deteta, gde je svako odlaganje operacije povećavalo rizik za komplikacije pa i smrtni ishod.
- Cela procedura je izvedena uspešno zahvaljujući predanom timu lekara: ispred kardiološkog tima profesor dr Vladislav Vukomanović, asistentkinja Staša Krasić i dr Saša Popović, kardiohirurzi dr Ivan Dizdarević, prof. dr Mila Stajević i dr Nemanja Đorđević, kao i ostali članovi tima perfuzeri, anesteziolozi, anestetičarke, radiolozi.

The screenshot shows a news article titled "Svetski dan psorijaze: Važno je pravovremeno prepoznati simptome" (World Psoriasis Day: It is important to timely recognize symptoms) from RTV BOR. The article discusses the importance of early diagnosis and treatment of psoriasis. The page includes a sidebar with news items and a weather forecast for Belgrade.

Svetski dan psorijaze: Važno je pravovremeno prepoznati simptome

BEOGRAD - Udruženje pacijenata obolelih od psorijaze "Pacijenti protiv psorijaze 3P" tradicionalno danas obeležava Svetski dan psorijaze kako bi se podigla svest građana o ovoj hroničnoj i ozbiljnoj bolesti, od koje pati više stotina ljudi u Srbiji.

"Svetski dan psorijaze, koji se obeležava svake godine, ima za cilj da informiše javnost o značaju pravovremenog prepoznavanja simptoma psorijaze, dostupnim terapijama i potrebama pacijenata", rekao je za Tanjug Vladimir Kecić, predsednik Udruženja "Pacijenti protiv psorijaze 3P".

Ove godine, kako je naveo, fokus događaja će biti na motivisanju pacijenata da se aktivnije obrate lekarima i iskoriste prednosti modernih terapijskih mogućnosti koje im mogu značajno poboljšati kvalitet života.

"Pozivamo sve pacijente koji se suočavaju sa simptomima psorijaze da se obrate stručnim lekarima, jer danas postoje terapije koje mogu u velikoj meri kontrolisati simptome i poboljšati kvalitet života", rekao je Kecić.

Prema njegovim rečima, psorijaza nije samo estetski problem, već ona nosi brojne zdravstvene i emocionalne izazove, i važno je da se pacijenti informišu i da znaju da nisu sami u ovoj borbi.

"Naše udruženje je tu da podrži svakog pacijenta i da doprinese boljem razumevanju i prihvatanju ove bolesti u društvu", istakao je Kecić.

U Srbiji se procenjuje da od psorijaze boluje oko 140.000 ljudi, što odgovara prevalenciji od približno dva odsto stanovništva, a to je slično evropskom proseku, rekao je za Tanjug dr Predrag Majcan, načelnik Odeljenja za dermatologiju KBC Zvezdara.

"Ova hronična i često iscrpljujuća bolest može značajno uticati na kvalitet života obolelih, posebno u slučajevima umerene do teške psorijaze, koju ima oko 30 odsto pacijenata", rekao je dr Majcan.

Kako je ukazao, zahvaljujući napretku medicine, danas imamo širok spektar dostupnih terapija koje mogu značajno smanjiti simptome i omogućiti pacijentima da žive kvalitetnijim životom.

"Važno je da se građani obrate dermatologu čim primete simptome i da prepoznaju značaj redovnog lečenja. Naša stručnost i terapijski kapaciteti stoje na raspolaganju svim obolelim građanima", rekao je dr Majcan.

Osobe sa težim oblicima psorijaze, napomenuo je, često su suočene sa bolnim lezijama koje mogu pokrivati značajnu površinu kože ili se nalaziti na mestima koja otežavaju svakodnevne aktivnosti.

"Pored toga, stigma i nerazumevanje koji često prati obolele od psorijaze dodatno otežavaju njihovu socijalnu i psihološku dobrobit", zaključio je dr Majcan.

Jovanović: Tokom pandemija najčešće dezinformacije su se odnosile na imunizaciju

BEOGRAD - Direktorka Instituta za Javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut" Verica Jovanović rekla je večeras, na panel diskusiji pod nazivom "Informacija kao funkcija javnog zdravlja", da potpuno i tačno informisanje stanovništva ima za cilj očuvanje zdravlja, kao i da su se tokom pandemije korona virusa najčešće širile dezinformacije koje su se odnosile na imunizaciju.

Direktorka "Batuta" je na događaju koji je organizovala Laboratorija za infodemiologiju i upravljanje infodemijom, povodom uspešne saradnje između Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i Univerziteta Emori u Atlanti, dodala da joj je čest što se i večeras govori o 100 postojanja Instituta za javno zdravlje i što može da govori o tome sa kojim se izazovima ta ustanova suočava.

"Ovom prilikom istakla bih da se na polju javnog zdravlja, ne podrazumeva samo rad Instituta, već svih zdravstvenih ustanova koje imaju zadatak da omoguće unapređenje komunikacije po pitanju određenih informacija koje su prisutne, da kroz jednu saradnju, omoguće što potpunije i ispravnije informisanje stanovništva u cilju očuvanja zdravlja i unapređenje zdravstvenog stanja", rekla je Jovanović.

Ona je dodala da je pored epidemije korona vursa, prisutna bila i epidemija dezinformacija i one su se najčešće odnosile na imunizaciju stanovništva i vakcine.

Istakla je da sve institucije imaju zadatak da smanje širenje lažnih infomacija koje utiču na zdravlje populacije.

Janko Samardžić sa Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu je naglasio da su se prethodnih godina, tokom pandemije, suočili sa neracionanom upotrebnom lekova, kao što je azitromitin, čija je potrošnja bila povećana za 100 odsto.

"Delimično tačna informacija u početku, da lek kao što je azitromitin, može da pomogne u lečenju dovela je do toga da i u narednim godinama bude povećana potrošnja ovog leka, iako je utvrđeno da nema dejstvo protiv korona virusa", rekao je on.

Aleksandar Stevanović sa Instituta za socijalnu medicinu rekao je da je Laboratorija za infodemiologiju počela da radi početkom 2019. godine i da je deo Instituta za socijalnu medicinu.

"Osnovna misija je neutralisanje i ublažavanje negativnog uticaja infodemije na javno zdravlje i jačanje spremnosti društva da odgovori na krizne situacije, koristeći metode osluškivanja zajednice i metode koje su zasnovane na naučnim činjenicama. U samo dve i po godine rada, ova laboratorija je postigla mnogo toga, počevši od aktivnosti u vezi sa za kovidom-19, do konsultacija da se infodemiologija uvrsti u nastavne programe", rekao je on.

Aleksandra Jović Vraneš sa Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu rekla je da joj je zadovljstvo što je učestovala u ovoj panel diskusiji i dodala da je laboratorija od osnivanja radila veoma dobro.

"Ona jeste osnovana podstaknuta epidemijom korona virusa, ali je vremenom prerasla. Danas treba da govorimo o informacijama, a tema današnja je 'Informacija kao funkcija javnog zdravlja'. I sami znamo koliko su informacija važne danas i u svakodnevnom i privatnom životu, tako da ukoliko nemamo tačne infomacije, možemo imati određene nejasnoće ili problem", dodala je Jović Vraneš.

Ona je istakla da potreba za informacijama postoji od praistorije, pa sve do danas, a da su se samo menjala sredstva prenošenja.

"Imamo puno informacija, što je dobro, ali uvek ima to ali. U tom moru informacija, mogu biti i neke netačne, lažne i one se veoma brzo šire", dodala je ona.

Kako je objasnila, širenje dezinformacija ima i u zdravstvu i upravo one mogu da utiču na ceo sistem.

"Jačanje zdravstvene pismenosti je veoma važno da bi se sprečile upravo te lažne vesti. Jer zdravstvena pismenost, ne podrazumeva samo da lako pristupimo informacijama koje se odnose na zdravlje, već da se one razumu, procesuiraju i primene", rekla je ona.

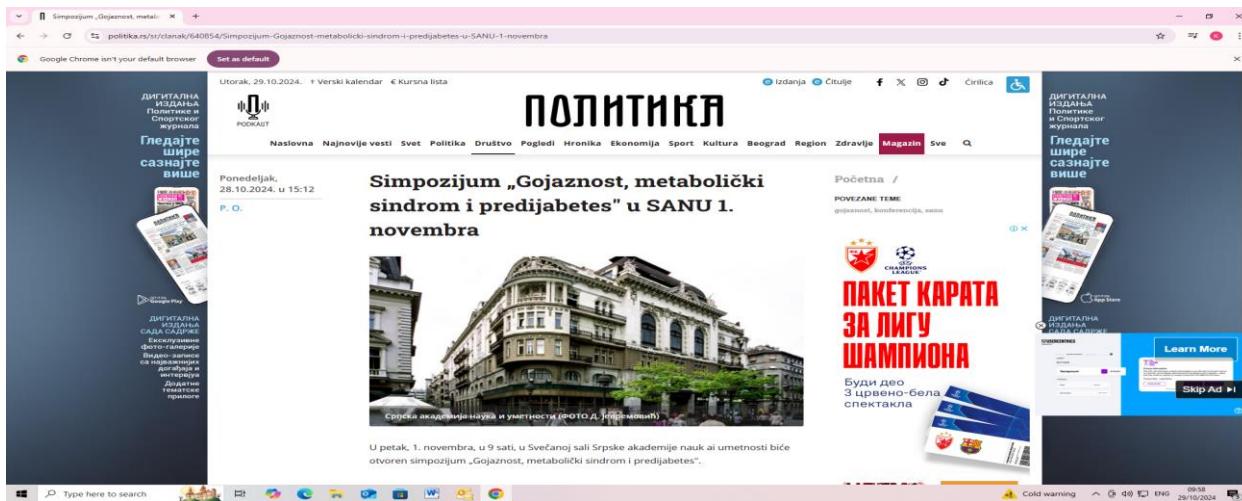
Dodata je da su za veštine zdravstvene pismenosti važne i druge veštine- digitalni izvori i pismenost.

Ejmi Rouland sa Emori Univerziteta iz SAD rekla je da zaista ceni što je prepoznata važnost ove teme.

Ona je dodala da je Emori Univerzitet i Univerzitet iz Beograda zaduženi za unapređenje infodemijskog menadžmenta u visokom obrazovanju.

Navela je da se o ovom partnerstvu razgovaralo 2022. godine i dodala da se nada da će se saradnja nastaviti.

ПОЛИТИКА

Simpozijum „Gojaznost, metabolički sindrom i predijabetes“ u SANU 1. novembra

U petak, 1. novembra, u 9 sati, u Svečanoj sali Srpske akademije nauk ai umetnosti biće otvoren simpozijum „Gojaznost, metabolički sindrom i predijabetes“.

Gojaznost je multifaktorska, hronična, relapsirajuća bolest, obeležena abnormalnim i/ili prekomernim nagomilavanjem masnog tkiva koje narušava zdravlje, povećava rizik od dugotrajnih medicinskih komplikacija i smanjuje životni vek pojedinca. Dobro je poznato da gojaznost deluje kao kapija za niz drugih bolesti prvenstveno dijabetes tipa 2, kardiovaskularne bolesti, ali i masnu jetru, bubrežnu slabost, infertilitet, karcinome.

Uprkos prepoznavanju gojaznosti kao hronične bolesti, kliničke preporuke koje usmeravaju na dijagnozu gojaznosti i njeno lečenje nisu dovoljno usklađene s kliničkim procesima uobičajenim za druge hronične bolesti. U mnogim protokolima dijagnoza gojaznosti se i dalje zasniva isključivo na indeksu telesne mase (ITM), koji ne odražava ulogu distribucije i funkcije masnog tkiva u težini bolesti. Pored toga, indikacije za korišćenje različitih, sada dostupnih, terapijskih pristupa u lečenju gojaznosti ostaju uglavnom zasnovane na antropometrijskim merenjima, a ne na potpunijim kliničkim evaluacijama pojedinaca. Ovo je u suprotnosti s jasnim terapijskim indikacijama i jasnim ciljevima kod drugim hroničnih bolesti, za koje postoje i izbor intenziteta tretmana koji se zasniva na verovatnoći da se dostignu ciljevi lečenja, sa adekvatnim intenziviranjem lečenja kada cilj nije dostignut, navedeno je u saopštenju.

Simpozijum „Gojaznost, metabolički sindrom i predijabetes“ ima za cilj da podstakne razvoj i primenu kliničkih cmernica za gojaznost koje bi bile usklađene s postojećim procedurama za druge hronične bolesti kod odraslih.